

DIAPOZITIV

Un proiect de Matei Bejenaru

Curator : Cristian Nae

Switch Lab București, 23-25 octombrie 2020

Proiectul DIAPOZITIV (parte a unei viitoare serii fotografice mai ample) analizează limitările și virtuțile unei tehnologii de reproducere a imaginii fotografice deja vetuste – proiecția utilizând un carusel de diapozitive. Prin acest nou proiect, Matei Bejenaru abordează fotografia ca obiect sculptural: sunetul caruselului, prezența sa spațială, dimensiunea monumentală a imaginilor se conjugă oferind spectatorului experiența senzorială a unei priviri haptice. În pofida seducției pe care imaginile sale monumentale o exercită prin claritatea lor deosebită și prin caracterul lor imersiv, DIAPOZITIV nu urmărește doar calitățile formale ale imaginii, ci vizează, în termenii propuși de Rosalind Krauss, expunerea parametrilor care definesc specificul actului fotografic, "fotograficul" însuși. El pune în scenă un riguros și totodată poetic exercițiu de analiză conceptuală care urmărește să tematizeze deopotrivă tehnologia fotografiei analogice ("dispozitivul" sau "aparatură fotografică", în termeni foucauldieni), limitările pe care aceasta le exercită asupra privirii ca modalitate de cunoaștere sensibilă, experiențială a lumii, precum și elementele de limbaj specifice acesteia. DIAPOZITIV reprezintă, totodată, un exercițiu de "dezînvățare" perceptuală și o meditație asupra resurselor de cunoaștere furnizate de o tehnologie de reproducere a imaginii, a cărei istorie se confundă cu modernitatea artistică occidentală, într-o epocă dominată de revoluția digitală.

Întrebarea firească pe care această succesiune de imagini o ridică nu este, așadar, ce privim, ci *cum* privim? Cu minuțiozitate și rigoare, Matei Bejenaru articulează aici un laborator de analiză al fotografiei înțeleasă atât ca obiect fenomenologic cât și ca "obiect teoretic", descris de autori precum Mieke Bal sau Rosalind Krauss ca o formă discursivă situată în câmpul culturii vizuale contemporane alături de alte medii și genuri artistice cu care aceasta comunică și se intersectează. Evocând vocabularul retro-avangardei, Proiectul DIAPOZITIV disecă cu rigoarea specifică limbajului artei conceptuale elementele care compun aparatul fotografic, inventariază genuri fotografice, tehnici de încadrare și focalizare, spectrul cromatic, montajul și abstracția geometrică, ce se succed într-o falsă istorie comprimată a fotografiei analogice. Spectatorul este astfel angrenat într-un eveniment deopotrivă didactic, poetic și performativ, în care artistul gestionează aparatele de proiecție și controlează timpul necesar privirii pentru a se familiariza cu propria sa condiție fotografică. Dincolo de dimensiunea sa culturală, pentru Matei Bejenaru imaginea fotografică este însă și mister: în unele cadre, elemente suprarealiste precum cortina neagră descoperită în mijlocul pădurii sugerează faptul că explorarea privirii reprezintă, pentru artist, și un exercițiu de subiectivizare.

Cristian Nae